۱ شنبه ۲۳ دی ۱۳۲۴

شماره ۹۹ ایکنجی دوره

آذربایجان

قیمتی ۱ ریال

آبونه	ایلیک	۲۵۰	ریال
۶	آیده	۱۲۰	«
۳	«	۶۰	«

مسئول مدیر:
احمد موسوی

اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین ناشر افکاری‌در

اقتصادی تدبیرلر

اقتصادی مشکلاتی حل ایتمک مسئله‌سی بو گون دنیانین بوتون ئولکه‌لرینده باشلیجا موضوعلاردان بیرین تشکیل ویرمکده‌در.

۶ ایل سورن گچن دنیا محاربه‌سی بوتون دنیادا شدید بیر اقتصادی بحرانی ایجاد ایتمیشدیر.

بویوک صنعتی مملکتلرده میلیونلارجا ایشسیز فعله‌یه راست‌لانیر، عمومی اعتصابلار خبری هر گون دنیانین بیر گوشه‌سیندن ایشیدیلمکده‌در.

اقتصادی وارلیغی خارجی تجارته باغلی اولان آذربایجا نیمزدا بو بحراندان کناردا قالمامیش‌در. مخصوصاً تهران حکومتینین مغرضانه سیاستی سایه‌سینده، اقتصادی دیریلیگمیز تهدید ایدیلمکده ایدی.

اصولا ایگرمی ایللیک زور و فشار سیاستی و آذربایجان صادراتینین مهم بازاری و تجارت یولی اولان شمالی همسایه‌میزله آرا‌یلان دشمنلیک نتیجه‌سینده، آذربایجانن اقتصادی ئولومه محکوم ایدیلمشدیر.

ملی حکومتیمیز، هر ساحه‌ده اساسلی اصلاحاتا باشلادیغی سیرادا بو مهم مسئله‌نی ده نظردن قاچیرمامیشدیر.

بحرانن نتیجه‌سینده ایشدن دوشموش اولان پشمینه کارخانه‌سین ایشه‌سالماق و بئله‌لیکله نئچه یوز نفر بیکار قالمیش کارگره ایش ایجاد ایتمک ایچون، ملی حکومتیمیز خلق قوشونلاری وزارتین سفارشلری ایله‌ندن او کارخانه‌یه بیر ملیون ریال پول ایله مساعدت ایتمشدیر.

کارخانه، دولت تاپشیریقلارین یرینه یتیرمکله ایشه باشلیاجاقدر. تاپشیریقلار عسکرلر، نظامیه مامورلاری و باشقا دولت مامورلاری ایچون لباس تهیه ایتمکدن عبارت اولاجاقدر.

بو کیمی سفارشلری یرینه یتیرمک ایچون حد اقل کارخانه‌نین بیر ایل آیری سفارشلر قبول ایتمه‌دن ایشلیه بیله‌جگی ظن ایدیلمکده‌در.

ایران کارخانه‌سینین‌ده ویرگیسینده تخفیف ویرمک و باشقا ملی کمکلر نتیجه‌سینده تیزلیکله ایشه باشلایاجاقی محتمل‌در.

اوته یاندان ملی حکومتیمیز ئولکه‌نین صنعتی احتیاجلارین نظرده دوتاراق، خام ماده‌لر، پیه جنت و خشکبار اقسامی استحصالاتیمیزا بازار تهیه ایدیب صادر ایله‌مک صورتیله، بو احتیاجلارین رفعنه وسیله حاضرلاماق فکرینده‌در. یعنی ۲۰ میلیونلق سرمایه ایله تشکیل اولونان آذربایجان اقتصادی شرکتنه دولت طرفیندن گوستریلن مساعدت ده بو نظری تامین ایتمک ایچون دور.

بو شرکت آذربایجانن محصوللارین صادر ایتمک ایچون اساسلی تدبیرلر گوره‌جکدیر. بیر مدرن و صون سیستم تریکوتاژا (توخوما) فابریکی تاسیس‌ده بو شرکتین باشلیجا پروژه‌لریندن بیرین تشکیل ویرمکده‌در.

بو کارخانه بوتون آذربایجانن منسوجات احتیاجین تامین ایتمکله برابر خارجه پارچه صادر ایله‌مک امکانین‌دا الده ایده‌جکدیر.

بوندان علاوه کارخانانین تاسیسی نئچه مین ایشسیزه ایش ایجاد ایده‌بیلر.

بوندان علاوه کندلرده اکینچیلرین اقتصادی وضعین اصلاح ایتمک ایچون فلاحت وزارتمیزین، مالکلر و کندلی‌لر نماینده‌لرینین شرکتی ایله تشکیل ویردیگی مالکانه بهره‌ویرگیسی کمیسیونو ایشلرین قورتاریب ولازملی تصمیملر آلمیشدیر.

بو کمسیونون تصمیملرینین تیزلیکله قانونی حالا گلیب اجرایه قویولماسی منتظردر.

بئله‌لیکله کندلی‌لری دائمی صورتده چوق آلچاق وچتین دیریلیک وضعنده یاشاماغا مجبور ایده‌ن شرائطین آرادان قالدیریلماسی ومین عنوانلا اونلاردان آلینان غیر قانونی ویرگیلرین لغو ایدیلمه‌سی یولوندا موثر بیر قدم گوتورولموش اولاجاقدر.

بو کیمی تدبیرلر نتیجه‌سینده، کندلی‌لرین داها چوق علاقه ایله استحصال ایشلرینده شرکت ایدیب فلاحتی محصوللاری آرتیرماق یولیله ئولکه‌میزی زنگینله‌شدیره‌جکلری طبیعی‌در.

ملی حکومتیمیز بو صورتله ئوز پروگرامیندا قید ایتدیگی اقتصادی برنامه‌سینین اجراسینا باشلامشدر.

بو امید ویریجی و موثر قدملر، ملی حکومتیمیزین داها سونراکی تدبیرلرینین مقدمه‌سین تشکیل ایتمکده‌در.

مملکت خبرلری

پشمینه کارخانانسی آچیلیر

نئچه آیدان بری تعطیل اولان پشمینه کارخاناسینی ایشه سالماق ایچون ملی دولت طرفیندن بر ملیون ریال بورج ویریلدی.

بو مبلغ قوشون تشگیلاتی ایچون ویریلن سفارش باتینده محسوب اولیناجاقدر.

بویوک بیر شرکت تأسیسی

آذربایجان ملی حکومتی‌نین کمکی ایله آذربایجاندا و آذربایجانین خارجینده گئنیش تجارت معامله‌سی آپارماق ایچون بویوک بر شرکت تأسیس ایدیلمکده در.

بو شرکتین اساسی سرمایه‌سی ۲۰۰۰۰۰۰۰ ریالدان آز اولمیاجاقدر. شرکت مخصوصا آذربایجاندان خارج اولان اجناس باره‌سینده بیوک تجارتی معامله‌لر انجام ویره‌جکدر. احتمال ویریلیر کی آذربایجانین داخلی احتیاجیندان آرتیق اولان خواربارین صدوریده بو شرکتین واسطه‌سی ایله انجام تاپا، ایندی‌دن بیرچوق انحصاری مالالارین ساتیشی باره‌سینده شرکت ایله دولت آراسیندا مذاکره دوام ایتمکده‌در.

ملاقات

جمعه گونی ملی حکومتیمیزین باش وزیری بانک شاهنشاهی ایرانین تبریز شعبه‌سینین مدیرینی قبول ایتمیش، بورادا ایجاد اولونان مالی مشکلات باره‌سینده اونونلا ایتدیک‌لری مصاحبه اوزون مدت دوام ایتمیشدر.

اسهامین ترقی‌سی

دولتین کارخانالاری ایشه سالماق و اونلارین وضعیتلرینی یاخشیلاشدیرماق حقینده گوستردیگی توجه نتیجه‌سینده ایران و پشمینه شرکتلری‌نین اسهامی رواج تاپیب ترقی ایتمکده‌در.

بقیه‌سی ۴نجی صحیفه‌ده

آذربایجان بلاواسطه خارجی مملکتلرله تجارت علاقه‌سی یاراتمالیدر.

آذربایجان تاجرلرینین ملی دولته مراجعتی

آذربایجانین معتبر ومعروف تاجرلری خصوصی بر مکتوب یازوب آذربایجان ملی دولتینه گوندرمیشلر.

بو مکتوب آذربایجانین چوخ جانلی و حیاتی مسئله‌لریندن بریسینی یعنی اقتصادی حیاتی رونقلندیرمک مسئله‌سینی اورتالیغا قویور.

مکتوبی امضاء ایتمیش

غلامحسین ارشی - تقی بیت‌اله علی اکبر صدقیانی - محمد تقی رفیعی - حسن بیرنک - محمود یمینی - مراد علی توری - تقی وهاب زاده - علی ماشینچی - مرتضی خوئی - الحاج علی مسگرزاده - رضا پاپروسچی - حسین فرشیان - فرج ارومچی - حسن گیانیان - حسین‌پور - اسدرضازاده - محسنی محمد یمینی - هرندی علی صادقی - اصغر اکبرزاده - سید محمود بنکدار - غفار سلامتی - حسن زفیری - محمو دبرنجی - اصغر علی‌زاده - حسین بنکداری - حاج محمود بزاز - رضا کتابچی - غفار فرشفروش - حسن بنکداریان رضا برلجی - اسماعیل قندچی، ابراهیم رضازاده - محمد علی بنکدار - جعفر ارومچی

وسائر معروف آقالار آذربایجان ملی حکومتینده‌ن خواهش ایدیرلر کـه بلا واسطه خارجی مملکتلرله تجارت علاقه‌سی یاراتماق مسئله‌سینی مذاکره ایدیب لازمی تدبیر گورسین.

مکتوبدا دیلیر که آذربایجان خارجه کلی مقداردا « خشکبار، دری، باغیرساق، یون، فرش، تاخیل و بر چوق بو کیمی مالالار » اخراج ایتدیگی کیمی خارجدنده « قند، پارچا، شیشه، نقلیات وسائلی، فلزات نفت محصولی، ماشین آلات، شیمی مالالار، دواجات، سیمنتودیگر چوخ ایشله‌نن » مالالار گتیریر.

حاضردا آذربایجاندا ملی دموکراتیک بر نهضتین غالبیتی ایله علاقه‌دار اولاراق بیزیم خارجی تجارته احتیاجیمیز داهادا آرتمیشدر.

چونکی بریاندان « ایرانین ارتجاعی حاکم دائره‌لری بزیم سیاسی مناقعیمیزی سایمادیغی کیمی آذربایجان خلقینن اقتصادی ایشلرینده ترقیسینه علاقمندلیک گوسترمک ایسته‌میر » (مکتوبدان) اوبیری یاندان حکومتیمیزین اعلامیه سینده گوستریلدیگی کیمی وطنمیز ئوز اقتصادیاتنی فلاحت وصنایعیسینی خیلی آرتیرمالیدر که بودا خارجی مملکتلرله سربست تجارتین عمله گلمه‌سی و قوه‌لنمه‌سینی طلب ایدیر.

مکتوبی امضا ایتمیش آقالار دییرلر: « بیز چوخ آیدین باشادوشوروک که خارجی تجارت مملکتمیزین اقتصاد یاتیندا مهم رول اوینایر »

نئجه که معلوم در تهران مرتجع حکومتینین بیزیم وطنمز آذربایجانی اقتصادی جهتدن چتینلیکلره سالماق سیاستی بیزیم مالالاریمیزین داخلده چوروب قالماسینا سبب اولموشدر. بو اسف آور وضعیت بزی مجبور ایدیر که بلا واسطه ئوزومیز خارجی مملکتلرله تجارت علاقه‌سینه داخل اولاق.

« بئله بیر وضعیتدن جلوگیرلیک ایتمک ایچون » معروف محترملی تاجرلر ئوز مکتوبلاریندا ملی حکومتیمیزه مراجعت ایدوب خارجی مملکتلرله « تجارت دانشیقلارینا وارد اولماغی تاکیداً خواهش ایدیرلر ».

قهرمان قهرمان زاده

مثلی گورونمه‌مش امنیت

وقتیله آذربایجاندا آیاغایان برچوق ماجراجو آداملار قاریشقادان فیل یارادارق اوز آغالارینا هر گون خبر ویریرعیلر آنالار دیمشکن توز گوز لرینده تیری گورمه‌ییب توزگه لرین گوزونده توک آختاریردیلار. اونلار دموکرات فرقه‌سینین عضولرینی اوغرو پول که‌ن کیمی قلمه ویره‌رك اوز آغالارینا دالیا - دال خبر ویریردیلر اوزلریده بر اوشاق کیمی آغزلارینن یورونلارینن سویی بر - برینه قاریشمش حالدا آتیلوب دوشه‌ردیلر و اوجا سه‌سله‌های کوی سالماغا چالشیردیلار ایندی اونلار اوزلرینین سوزلری نه‌قدر یالان یوچ اولدیغنی آنلایوب باش لارینی قیلدلارینا چه کره‌ك بایقوش کیمی سوسماغا باشلایوبلار اونلار یاخشی گوردیلر که فرقه‌نین قارشیسندا دایانان مهم مسئله‌لردن بریده خالقین امنیتی در فرقه‌نین وار قوه‌سیله ملتین مالینی ناموسینی گوزلمگه ضامیندی. بونا اساسا فرقه‌ده بتون عضولرینه بوجور ترپه ویره‌ی عضولر یاخشی باشا دوشمیشدیلر که بازارچاپماقلا اوغرو لیقلا خالقین ناموسنا توقونماقلا آزادلق الده ایتمك اولماز تاریخ بزه چوق دوزگون اولاراق گوستردیکه بر دولت که اوغرولوقلا قلدورلوقــلا مشغول اولسا او تز بر زماندا خالقین سرت میلی قارشیسندا دایانا بیلمز بونا مثال اولاراق آلمان فاشیستلرینی و اونین یابچی اوغلوسی اولان رضاشاه قورو لوشنی گوسترمك اولار.

تهراندا اوتوروب آذربایجانا کنایه ایله باقان وکیللر بر باشنی طهرانین او قارانلیق پنجره سندن اوزادوب آذربایجانین خریطه سنه باقسالار، گورورلر که ایندی آذربایجان تمام دگیشلوبدی اونلارین گوندردیکلری اوغرو دسته‌لری یوللاردا یوقدر [ژاندارمالارین] یرینه بیر نئچه نفر آذربایجانین غیرتلی اوغوللاریندان فدائیلردن عبارت آداملار دایانمشدی اونلار رهوتین علیهنه دی، بونلار اوغرولاری توتوب جوان ملی دولتمزه تسلیم ایدیر. بو قلابی وکیللر اوز گوز لری ایله گوررلر که آذربایجاندا ایندیه کیمی مثلی گورونمه‌مش بر امنیت یارانمشدی بزیم جوان ملی حکومتمز بونیجه آیدا ایلده بیلدیکه خالقی سویوب قورو یرده قویان ژانـدارمالاردان و اداره قوللوقچیلاریندا تمزله‌یوب اداره نی ملتین اوز الینه تاپشردی. ایندی بزیم اولکه‌ده خالق آراسینداHایشله‌نن «باهوا غزیل تاباجی آل ها را ایسته برسن گیت» سوز اوز یرینی آلدی ایندی بزیم خیابانلاردان توتمش، شهرین تا قارانلیق کوچه‌لرینه کیمی خالقین ناموسلی اوغوللار یندان، فدائیلردن سحره کیمی قاراوول دورار راق خالقین ناموسنی، مالینی گوزله یرلر هله گندچیلریمز ده امنیه‌دن قور توب گیجه‌لر یول گتمه‌دیکلری حالدا ایندی هیچ بر شیئدن قورخمادان گجه سحره کیمی کندلردن شهره و شهر لردن ده کنده گیدیرلر. بو بزه گوسترر که آذربایجاندا ایندیه قدر بوجور امنیت اولمامشدی بتون آذربا یجان ملتی بوجور امنیت بولوندا مال ندان جانیندان گیچه‌رك اونی مدافعه ایده جکدی بزلر بر داها اداره لرده کند لرده اوغورلوقا رشوته آدام سویماغا یول ویرمیه‌جه‌ك بو سوزلری جوان ملی حکومتمیز اوزدمیر سویورو ه‌سیله سوپوردی ارتجاع ایله بر قبره توکدی یاشاسین ملی حکومتمیز و اونین رهبرلری...

آذربایجان

ملی مجلسه گوندریلن تلگرافلارین خلاصه‌سی

ارومیه دن

آذربایجان مجلس ملی رئیسی شرافتلو آقای شبستری جنابلارینن حضور عالیلرینه اوره‌کدن مبارکباد عرض ایدوب امینم که آذربایجان مجلس ملی سی سیزین ریاستیزله نه اینکه آذربایجانی بلکه وطنمز ایرانین باشقا ئولکه‌لرینده پارلاق موفقیتلره نائل و ارتجاعین ریشه‌سنی چورودوب ابدی مرگه محکوم ایده جك - یاشاسین آذربایجانین ملی مجلسی - یاشاسین آذربایجانین ملی دولتی - ارومیه مالیه سی دبیرخانه سنین رئیسی مکافات

و خاتمه ده پیشنهاد ایدیرم ۲۰ ایلدن و بلکه اوندان دا قاباقدان کارمند لر حسابینا یتشمگه بر قانون وضع و سرعتله دوزگون شخصلر واسطه سیله تحقیقاتا باشلانا - مکافات

آذربایجانین ملی مجلسی کینه آذربایجان روزنامه‌سی ملی مجلسین آچیلماسنی تبریك دیوب و اونون موفقیتنی ایدیریك. قزوین خامنه

میانه دن

مجلسین ساختننه کینه آذربایجان روزنامه سینه آقای پیشه‌وری وسیله سینن بوگون که آذربایجان دا سعادت بروز ایلیوب مجلسین افتتاحنه و آقای پیشه‌وری‌نین رئیس دولت میزه صمیم قلبدن تبریك ایدیب و موفقیت اوزی آرزو ایدیریك.

میانه‌نین ۹ نجی کلاسنین شاگرد لری سعیدلو - شمس شفیع - خلیل صنعی - کریمیان

ریاست محترم مجلس ملی آذربایجان با نهایت احترام به انتخاب مجلس ملی آذربایجان تبریکات صمیمانه خود را بحضور آن‌جناب تقدیم میدارد جعفر ناطق

ریاست معظم مجلس ملی آذربایجان بانهایت احترام بانتخاب مجلس ملی آذربایجان تبریکات صمیمانه خود را بحضور آنجناب تقدیم می دارد. ابوالقاسم ناطق

آبونه چیلریمزه !

اگر روزنامه‌لریمز وقتینده چاتماسا اداره‌میزین دفترینه خبرویرین.

ح. فتحی خشگنابی

اداره‌لر عالمنده

منیم ایندیه کیمی اداره‌لرایله تماسیم اولمادیغی ایچون اداره‌لرین جریانلاریندان اسه خبرسیز ایدیم. «جریان» کلمه سیندن مقصدیم گیچمیش دولتی اداره‌لرین طرز عمللری دگلدر. من بو آخر گونلرده اداره لرین چوخلارینا گیتمیشم ایندی آنلایرام که اداره عالمی بیر آیری عالم ایمیش.

من ایندیه کیمی آزاد بیرایشده اولدیغیم ایچون بویله خیال ایدیردیم که خلقیمزین حیاتی نین ناموسیندان (فقر ویوخسوللوق) لغت‌لرین چیخدان‌سونرا، آیری بیر نقص تاپماق اولماز. من بیلیردیم کی طهران حکومتی خلقیمزی فشار و یوخسو لوق شرائطینده ساخلاماقلا ایسته یردی بیزی همیشه قول حالینده ساخلا سین. اما بیلمیردیم که بوفاسد حکومت بو ایشی بیراندازه‌یه کیمی بورادا انجام ویرمگه موفق اولمیشدر.

«اداره عالمی آیری بیر عالمدر» بوندان قاباق اداره‌لره گیدنده قاپیدا دوران پیشخدمت لرین حضورینا یتشدیکدن سونرا اونیلا گرك یاخشی بیر تعارف ایدیدون، اوندان سونرا بیر میزین قاباغیندا دوروب اودقونا اودقونا عرضووی ایلییدون، میز دالیندا اوتوران شخصیت تحکم ایله سنه جواب دیيب یولاسالاردی.

همین بوشخصیت اوزیندن مافوق بیر عنصرین مقابلینده بیر قولچاق کیمی اراده سیز رقص ایده‌ردی.

من‌بونی اوز گوزوم ایله ایندی ایسه گوریرم. گوریرم کی بیزیم جامعه میزین عضولری اوزلریندن بیوك اداره رئیس لری‌نین قاباغیندا روحسیز بیر جسد کیمی دوروب و اونون یاخیشلاری ایله رقص ایدیر، بو «انسان» سانکه اوزینه بیر شخصیت قائل دگل،..

هر بیر فرد، جامعه‌ده .... رك شرکت ایدیب وجامعه ماشینی‌نین چ خ لرین دولاندیرسین. اماگر بو «فرد» فکرسیز و شعورسیز جاسینا اوزگه لرین اراده لرینه تابع اولا او چوق قیمت‌سیز بیرفرددر. چوخلاری تماق دن غیری بیرزاد بلمیرلر، اما بلیل کی بونلار تماق وتعظیم دانشگده سینی تازه قورتاریب و دوربا قیزدیر ماقدا مخصوص بیرمتخصصه‌مالکدرلر

اداره عضولرینده‌قصور بوخدر اونلار ایللربوبی فقر شرائطینده یاشا ییب و حیاتلاری فقط اومختصر اداری حقوقلارینا باغلی اولماق مناسبتیله همیشه اوزلریندن مافوق‌لره اطاعت ایتمگه مجبوری حالدا حاضر اولمو شلار.

بوموضوع اوز تفهیمیزه اتکاء ایتمك روحنی آرادان آپاریب و بزیم سر نوشتیمزی اوزگه‌لرین الینه ویرمیشدر.

فاسد هیئت حاکمه‌میز معین بیر نقشه اوزرینده بو شرائطی یارادیب و بیزی. اویالانچی قانونلارا کور کورانه‌تبعیت ایتمگه‌مجبور ایتمیشلر.

اما ایندی هامی بیلمه‌لیدر که آذربایجان خلقی بیرخانواده کیمی حساب اولونور، بو خانواده‌نین‌عضو لری نه‌قدر سالم، اراده‌لی، دوز گون‌اولسالار، عائله‌میزاوقدر سعادتله یاشایاجاقدر. اجتماعی تشکیلات اوندان اوته‌ری‌در که اورادا هامی اوز اجتماعی وظیفه‌لری‌نی‌دوشونوب اوز ملی مقدراتینی حل ایتسینلر. گئچن حکومت اگر بعضی آداملار داکور- کورانه‌اطاعت‌ایتمك روحی یاراتمیشدی‌ایسه‌بیزایندی اولکه‌میزی وخلقیمزی خوشبخت‌لیگه‌طرف ویر مکدن اوته‌ری‌ئوزیمیزی لایق‌عضولر بیلمه‌لییك، بیلمه‌لییك کی تعارف و یالانچی تعظیم ایتمگه بیزیم‌حیاتیمیز یاخشی لاشایلمز، بلکه بیز فقط فعالیت وجدیت سایه‌سینده‌اوزخلقیمزی خوشبخت ایده بیله‌ریك، بیزایندی خلقیمزه بورجلی اولماق مناسبتیله یالاردان ایگی قات اولوب تعظیم ایتمك بیرینه عمل گوسترمه‌لییك، چونکه بیز آذربایجانلیق و آذربایجان خلقی اجتماعی بیر شخصیته وتربیه‌یه مالك اولمالیدر

اعلان

آذربایجان کارگرلر وزحمتکشلر اتحادیه‌لرینین مرکزی‌شوراسینین هیئت عامله سینین ۱۸ ر ۱۰ ر ۱۳۲۴ تاریخلی قرارینا گوره ۱۳۲۳ قراردادی کیچیك صنف کارگرلرینه بیوك موسسه‌لر وموتوری کارخانه‌لر مستثنا اولماق شراطیله شامل دگلدر وبو صنف کارگرلر و کار فرمالار آراسیندا بهمن آیینین اولندن اعتبارا قرار داد باغلاناجاقدر اونا گوره هیچ بر کار فرمانین کارگری ایشدن چیقارماقا حقی یوقدور.

آذربایجان کارگرلروزحمتکشلر اتحادیه لرینن مرکزی شوراسینین صدری

دیوان لعلی کلیاتی - دیوان هیدجی کلیاتی

که آذربایجانون برنجی شاعرلرون اثرلریدی تازه اسلوبن چابدان چخوب و تبریزده آذربایجانون چاپ کتاب شرکتنده و اطرافدا کتابچیلارون یانندا ساتیلر.

ح. س

انتقاددان قورخمایون

بللی در دنیانن ان مترقی ئولکه لرینده، ان متمدن خلقلر ایچریسنده انتقاد معمولی اشلردن بریسی حساب اولونور، ولی متاسفانه ایکرمی ایلین عرضنده بو بویوك مسئله‌ده اوبریسی ایشلر کیمی طهران حکومتنین دیکتاتورلغنین سایه سینده تمامیله آرادان گیتمیشدر.

اونلار هیچکسین عیوباتنی دیمك ایستمیردیلر و بلکه چالیشیردیلار که گون بگون بزیم جامعه‌میز نادانلیقا طرف سوق اولسون.

بونلارین بویوك‌اشکارلاری نابغه، عظیم الشان! و بوکیمی آلدادیجی سوزلردن عبارت ایدی.

تهران حکومتی بوگولنج ایش لر ایله ایگرمی ایل بوطبلی چالدی ولی کهلیك کیمی باشنی‌قارا قوبلیان مرتجعلر نماینده‌لری بیلمیردیلر که اوزلریندن سوای هامی بو طبلین نه اولدوغینی اونلاردان یاخشی باشا دوشمشدیلر.

- بنی دولتمزین باشندا اولان مسئوللارین ان مهم وظیفه‌لریندن بریسی‌ده انتقاد مسئله‌سنی آیدنجاسنا خلقه آیدینلاشدیرماقدر.

انتقاد بر بویوك مرهم در که‌دردلری یواش یواش ساغالدا بیلر، انتقاددان قورخان شخصلر گرك قاباخدان آلینه اوزه‌رینده اوزلرینی اصلاح ایتسینلر.

- دنیاده هیچ بیر تشکیلات تاپیلا بیلمز که اولدن نقصان سیز اولسون. بونا بناءً ینی دولتمزینده چوق تئز ترقی ایدیب و ایشلری البته آلدیغی مناسبتیله نقصانلاری اولماسی ممکندر البته بو نقصانلار تئزلیکله آرادان قالدیریلاجاق و ایشنده، قلمنده، دیلنده اشتباهی اولان شخصلر اوز وظیفه‌لرینی آنلایاجاقلار. بونا گوره‌ده جامعه نین اصلاحی یولندا انتقاددان چوق کسکین و گوجلی بروسیله کیمی استفاده ایتمك ممکندر.

انتقاد اولان جامعه‌ده هرکیس و هرمقام تیزلیکله ئوز اصلاحنا چالیشار.

تشکر

آذربایجان ارمنی‌لرینن خلیفه‌سی جناب آقای نرسس آشاغیداکی تشکر نامه‌نی اداره‌میزه گوندرمیشلر.

من آذربایجان ارمنیلرینن خلیفه سی که ۳٤ ایلدر آذربایجان خلیفه گرلیغنی اداره ایدیرم ازومی حقلی بیلیرم که عموم آذربایجان مخصوصا تبریز اهالی سینن طرفندن ایستر مسلمان یا مسیحی یوره کدن اولان صمیمی تشکرلریمی شوروی دولتینه و اونون توسطیله تشکیل تاپمش سو کمسیونینا عرض ایدم بیر بیوك یاخشیلیق قاباغندا که سویا چوق محتاج اولان خلقمزه ۶۰-۷۰ متر درینلیقدا اولان سو قویو لاری مجانی بولیان اوجمله‌دن بریسنده خلیفه گری حیاطنده قازوب خلقه تمیز و ایچملی سو ویریرلر.

آذربایجان دیلی

۲

بیز بو گونکی بحثمیزده آهنك قانونی حقنده دانیشاجایق . بو بیزیم املامز و یازیمز ایچون چوخ اهمیت لیدر . آهنك قانونو پوزولارسا یازیدا و املا ده اٌله پوزغونلقلار میدانه چیخار که ، بودا واحد بیر یازی و املا قانون ـ قاعده‌سی یاراتماق ایشینده بویوك اشکال توره‌دەر . محض بونا گوره بیز درسلرمزده آذربایجان دیلی گرامه‌رنین صوتیات حصه‌سنی املا و انشا پرینسیپلری ایله باغلی اولاراق آپاراجاق و یازی ایچون واحد بیر قانون ـ قاعده قبول ایتمك ایچون دیلیمیز ده اولان بیر چوخ مباحثه لی مسئله لری توضیح ایتمگه چالیشاجاییق .

کچن بحثمیزده گوسترمشدیك که ، آهنك قانونو رعایت اولونمازسا ، عین بیر سوز یازیدا مختلف شکل‌لر ده یازیلا بیله ر . مثلا ، **بیلیریك** سوزینی آلاق ، حاضردا هره بو سوزی ئوز ایشیتدیگی کیمی یازیر :

بیلوروك ، بیلوروق ، بیلوروخ بلوروك ، و سائره

بو اوندان عمله گلیر که ، همان سوز آذربایجانین مختلف شهر و برلرینده مختلف لهجه لرله افاده اولونور و هرکس ده اونی ئوز لهجه‌سیله یازیر . لاکن آیدین بیر شیدر که بیر دیل اگر او مملکتده اولان لهجه و شیوه لرین یولی ایله گیتسه ، او زمان املا و یازیدا خطرلی بیر هرج ـ مرج باش ویره ر . او بیری طرفدن قید ایتمك لازمدر که ، بو هیچده او دیمك دگلدر که هر هانسی بیر املا او خلقین جانلی دانیشق دیلینه اساسلانمیر . املا و یازی قاعده لری جانلی دانیشیقدان غدا آلما لیدر . لاکن بونلا برابر یازی و املادا هرجور شیوه و لهجه‌یه رواج ویرمك مطلق یازیدا ئوز باشنا منجر اولـور . املا و یازی قاعده لری بیر ئولکه ده عمومین دانیشدیغی و او ئولکه ایچون خاص اولان دانیشق (عمومی لهجه) اساسندا قورولمالیدر .

بو جهتدن بیز ئوز املا و یازی قاعده‌لرمزی یارادارکن نه تبریز و یانه‌ده قاراداغ لهجه سنه اساسلانمالییق . بیز فقط آذربایجاندا بویوك اکثریتین دانیشدیقی عمومی لهجه یه اساسلانارساق او زمان ، بوتون آذریلر آسانلقلا و هامونین قبول ایده بیله جگی بیر یازی و املا قاعده لری یارادا بیله‌جکلر.

دیلیمیز ده کی آهنك قانونو داها چوخ تبریز لهجه سنده پوزولمشدر .

(مثلا : **دوزه‌لتماخ ، ایسته‌ماخ ، گورماخ ، ایله‌ماق** و سایره) . حالبوکه همان بو سوزلر رضائیه ، شاهپور طرفلرده داها دوزگون تلفظ اولونور . گوروندوگو کیمی گوستردیگمز مثاللاردا آهنك قانونو تمامیله پوزولموشدر . **دوزه‌لتماخ** سوزونون کوکو **دوزه‌لت** در . یعنی اونـون آخـرنجی هیجاسی اینجه در. بونا گوره ده اونون آخرینا گلن شکلچی ده اینجه اولما لیدر !

دوزه لت ـ مك = دوزه لتمك ، هابیله **ایسته ـ مك = ایسته‌مك ،** و یاخود **گور ـ مك = گورمك** و سائره

بیله لیکله سوزلرن آخرینـا شکلچی گتیرمك ایچون همان سوز لرن کوکلرینه باخماق لازمدر . اگر سوزون کوکی و یا اونون آخرنجی هیجاسی قالین سا اونون آخرینا گلن شکلچی ده قالین اولما لیدر . مثلا **(یاز ـ ماق = یازماق)** اگر سوز کوکی و یا اونون آخرنجی هیجاسی اینجه درسه اونون آخرینا گلن شکلچی‌ده اینجه اولما لیدر . مثلا **بیل ـ دیم = بیلدیم)**

هیچ بیر شبهه یوخدر که . یوخاریدا یازیلمیش **دوزه لتمك ، ایسته مك ، گورمك ، یازماق و بیلمك** سوزلری آذربـایجانین هر طرفنده باشا دوشوله جکدر . چونکه بو سوزلر بر لهجه‌یه دگل ، آذریلرین عمومی دانیشغنا اساسلانمشدر

گلن بحثمیزده بئله مثاللارین جدولنی ویره‌جه‌ییك .

«لوویا ورمیا» دان

یازان : ل . ولینسکی

فرانسه‌ده سیاسی وضعیت

بویوك سفته‌بازلار و صنایع صاحبلری فقط بیر کیچیك شرطیله « ملی‌لشدیرمه » سیاستیله موافقت ایتمگه حاضر درلر اودا : ملی‌لشدیریلمش مؤسسه‌لرین مالکیتی ... قاباقکی صاحبلرینن الینده قالماسیندان عبارتدر .

بو : ساغچی بیر فرقه اولان « دموکراتیك اتحادیه » آدینداکی (فلاندن طرفدن تاسیس اولموش و ایندی پول رینو واسطه‌سیله اداره اولونان) فرقه‌نین و « لوئی‌مارن » نین لیدرلیکی آلتندا اولان « جمهوریتچی اتحادیه » نین بعضی عنصرلرینن آلدیقلاری وضعیت در .

بو طرحین طرفدارلاری ایستیردیلر که ملی‌لشدیریلمیش مؤسسه‌لرین اداره هیئتینده دولتین بر مثلی اولسون ، و بو ممثل فقط محصول مقدارینی تعیینده شرکت ایتسین .

بو عمومی سیاست کادروسی ایچریسینده بیرنچه گورکملی دلیلی نظردن گچیره‌ك .

گورنیك ایله ساخلادیقی مناسبتلر جهتندن بی اعتبار اولموش « هومبر دوونـدل » یئنی دن « متز » تجارت اطاقینن ریاستنه سئچیلمیشدر . « اکونومی » مجموعه سینین یازدیغنا نظرا نتیجه تجارت اطاقی دولتین پروژه‌سنه اعتراض ایتمك عنوانیله بیر درده استعفا ایتمشلر ، جمهوریتچی حلق پارتیسی متزده‌ویشی قـویر وقلاریندان اولان « سلتز » و « الزاءسر » ین باشچیلغی آلتنـدا تشکیل اولموشدر ، « مکوك » آدلی بیر کیشی « آلزاس » دا عمومی مشاوره هیئتنه‌سئچیلمیشدر بـو کیشی هیتلرچی فرقه سینین ۹۵۷٦٤۲۳ نمره‌لی کارتینن صاحبی و بیر نازیدر و بوگون جمهوریتچی خلق فرقه سینین صفلری آراسیندادر . بو کیمی حقیقتلر استثنائی دگل لر و هامی آنلیر که گونده‌ن گونه حریت طرفداری مطبوعـات نازیسمین و فاشیزمین توتوقونتولرین توخدالاماق و اونین ریشه‌سینی قازماق اداره لرین قوشونون ، باشقا ملی تشکیلاتلارین ، صنایع ساحه سینن و مالی مؤسسه لرین تصفیه‌سنین قورتارماق لزومینی اعلان ایدیرلر .

گچن‌زوئن ده مشورتی انجمن طرفیندن « کردی‌لیونه » موسسه‌سینن دشمنی ایله ایش بیرلیگی ایتمگه متهم اولان اوچ بیوك بانکین قضائی تعقیبی قرارین صادر ایتمیشدیر .

نظرده توتماق لازمدر که ارتجاع و اونون غزیته‌لری ، هامی‌دان آرتق اشغال دوره‌سینده مخفی سری عملیاتده و جبهه‌ده گـوستردیگی بویوك قهرمانلیقلا دشمن علیهنه مبارزه ایتمیش دعواده اون مین‌لرجه مجاهدلریندن قربانلیق ویرمیش ، و فرانسه‌ده خلق کتله‌لری آراسیندا هامی دان چوق نفوذ قازانمیش اولان ، کمونیست فرقه سینه حمله ایتمکده‌درلر .

ارتجاع بو فکره قاتلاشانمیر که ئولکه‌نین حقیقی دمکراسیه طرف گیتمگین ، فتحی و دواملی صلحی هدف توتمیش اولان ، دوزگون بیر خارجی سیاسته طرفدار اولان کمونیستلر ، سئچکیلرده پارلاق بیر موفقیت الده ایتمیش اولسونلار ، سئچکیلرده شرکت ایده‌نلرین بیر دورت‌دن بیریندن چوق اولان بئش ملیون نفر کمونیستلره رای ویرمیشلر .

هامی بیلیر که تازالیقداکی حکومت بحرانی ، کمونیستلره گوستریلن وحشیانه بیر عدم اعتماددان ، و اوچ خارجی ایشلر وزارتی ، ملی دفاع وزارتی یا داخلی ایشلر وزارتی

بقیه‌سی ٤نجی صفحه‌ده

اداره‌میزه گوندریلن

مقاله‌لرین خلاصه‌سی

تشکر

شهریور حادثه‌سیندن سونرا بیز کردستاندا سقز شهرینده ساکن اولان بیزیم همسایه‌میز اولان بیر نفر ژاندارم مهدی وکیلی آدلی وکیل باشی ، آلتی پارچا فرشیمزی گوتوروب آپارمیشدی .

او وقتدن اینديه کیمی بیز نه‌قدر شکایت ایتمیشدیك ایسه ترتیب اثر ویرمه میشلر ، سه‌ویملی ملی حکومتیمز تشکیل تاپدیقدان سونرا داخله وزارتینه شکایت ایتدیك ، وزارت طرفیندن ناحیه ۷ کمیسرینه مراجعه اولوندی . او ناحیه‌نین مسئولی و ایکی نفر فدائی محمد باغ‌شمالی و اوغلی اکبر مستقیم زمانین جدتی سایه‌سینده بیزیم بونچه ایلده قورتولمیان ایشیمز ایکی گونین مدتینده کمال رضایت ایله خاتمه تاپدی

بودر که بو وسیله ایله ملی حکومتیمزین بوجوره دوزگون و صداقتلی فدائیلری و ایشچی لریندن اوز قلبی تشکراتیمی بیلدیریب و بو صداقت سایه سینده اونلارا بیوق موفقیت لر آرزو ایدیرم .

ضیاء الدین سهرابی

طیبه صمیمی اداریه گندردیگی بر مقاله‌ده یازیر . خلقیمزین ترقی و تمدنه طرف آپارماق ایچون ، معلملر بویوك روللار ایفاء ایده بیلرلر ، گئچمیش فاسد حکومتین دورینده معلملره اجتماعی بیر ارزش قائل اولمادیلار ، معلم او لکه میزین خلقیمزین تربیه‌سینی عهده‌لرینه آلاراق نسلیمزی سعادته طرف رهبرلیك ایتمکلری آیدیندر .

اما جامعه‌میزین شرائطی اونلاری همیشه فشار آلتیندا ساخلاییب و اونلارین ترقی ایتمکلرینه امکان ویرمه‌ییدر .

معلم لـر خلقی تربیه ایتمگه چالیشیرلار ایسه فرهنگین خلقیمزین باره سینده عمومی اولماماقی چوخلاری‌نین نادان و سوادسیز قالماقلارینا سبب اولمیشدر ،

گله‌جکده بتون خلقیمز سوادلی اولماقی ایچون سه‌ویملی حکومتیمزین طرفیندن لازمی اقداملار اولاجاقدر بیزیم وظیفه‌میز بودر که باجاردیقیمز قدر حکومتیمزین پایه لرین محکملندیره‌ك

ینی حیاتیمز

امید نسیم سعادت و یریر نوره کلره جان
ظفر قوناق گلوب احباب ایچون اوزاق یولدان
گولومسه یر وطنیم مین ظفر هوا سیله
گلیر ترنمه بلبل گلین صفـا سیله
گونول قوشی ینی نغمه دوزوب ایدیر انشاء
وطن دیور باشا اوغلوم سن همیشه باشا
آلوبدی قوس ـ قزح رنگی می پیاله‌لری
وقارلا دالغالانیر گورسنیر فرح اثری
گولون ، چالین ، اوخویون ، رقص ایدین ، صفا دمی‌در
او می دگل که ایچیرسیز بهار شبنمی‌در
ستم فضاسینی یکسر دومان آلیب قارالیب
اجل دوتوب بوغازندان کومور کیمی قارالیب
گورنده سه‌وگیلی اولادینی وطن آناسی
گلور او مجلس ملی‌دن عشقیله بالاسی
اوپوب اوزون دیه‌ر اوغلوم سودوم حلال اولسون
گوروم او دشمنوون باغری قانیله دولسون
منم حیاتیم ایچون سعی ایدیب دایانمیسان
اوزین سالیب اودا اما اوده ایچره یانمامیسان
دمارلاروندا اولان قان حقیقتین قانی‌در
قولونداکی گوجون ، عشقین نشانی‌در جانی‌در
بویوك کیچیك یولووا دسته دسته گل سپه‌جك
گلیب قبله او با عشق بایراغین اوپه‌جك

سید مهدی اعتماد

شماره ۹۹ دوره دوم | آذربایجان | ۱۳ ژانویه ۱۹۴۶

فرانسه‌ده سیاسی وضعیت

۲ نجی صفحه‌دن بقیه

نین بیرینین کمونیستلر طرفندن اداره اولونماسی قبول ایدیلدیکدن ایرلی گلمیشدیر.

ساغچی غزیته‌لر، آرتیق درجه احتیاط ایله، کمونیستلری داخله وزارتیندن کنارده ساخلاماق دلیللرینی سابیقه اوزره تفسیر یازمیشدیر. اما اونلارین نظریه‌لرین آنلاماق چوخ آساندر: بشه بیر احتمال بشنجی ستون و فاشیست توروتونگرونتولرینه خوش ایامین انتظاریندا بولایق سودان راحتلیگله بالیق دوتماق اجزه‌سی ویرمیه جکدیر. بالعکس خارجی سیاست و ملی دفاع وزارتلرینین‌ده کمونیستلرین الینه ویرمک باره‌سینده ده دلیللری قوندارماقدان چکینمه میشلر. اودا بونا گوره‌در که کمونیستلر «غرب اتحادیه»‌سی نوعنده بیر بلوکون ایجادینه مخالف درلر، و بیر حقیقی خلق قوشونو یاراتماق ایستیرلر اما اقامه اولونموش دلیللر بیر بیری‌له متضاددر، مختلف مرتجع روزنامه‌لر بیر بیریله مقابله اولونورسا بو تضاد آیدین اولور.

ساغچیلارین دوگل طرفدارلاری اولان «لوپه‌لی» غزیته‌سی حکومت بحرانی ضمنده، روزنامه‌لرده گنیش صورتده متداول اولان بیر اصطلاحی تکرار ایده‌رك یازیرا:

«دوگل ولتون بلوم، هر ایکیسی ده بو قناعتده درلر که کمونیست پارتیسی طرفیندن ایره‌لی سورولن سیاست هم داخله‌ده وهم خارجه‌ده بیر مانع تشکیل ایتمکده‌در. نیه؟ چونکه فرانسه‌نین ایکی معظم قدرتین آراسینا کی رابطه‌لر فرانسه‌ قالاوز قوید‌وغی بیر دوره‌ده تعقیب ایتمك ایسته‌دیگی موازنه سیاستی، احساسات نظریندن بو ایکی قدرتین بیریسینه متمایل اولان بیر فرقه‌یه تاثیریلا بیلمه‌ز بوردا مملکتین مصالح عالیه‌سی موضوع بحثدر.»

بودا بیر آیری تعبیردر که «خاص بیر منبع» طرفیندن، روزنامه‌لره ویریلن باشقا تفسیرلرله مغایردر:

«دوگل کابینه‌سینه منسوب اولان رسمی ممثللردن بعضی‌سی غزیته‌چیلره دیمیشلر که هیچ وجهیله فرانسه‌نین ملی دفاع وزارتنی کمونیستلره تاپشیرماق اولماز چونکه، بئله بیر اقدامین فرانسه ایچون نتیجه‌سی بوندان عبارت اولاجاقدر که فرانسه‌نین ارکان حربی ایله مذاکره ایتمك ایستین باشقا معظم دولتلر، دوگلین دفاع وزیری کمونیست اولارسا مذاکراتی قطع ایتمیشلر.»

بونی گوسترمك چوق آساندر که موضوع بحث اولان «خارجی قوه‌لر» فرانسه‌نین داخلی و خارجی سیاستی اوزه‌رینه کمونیستلرین واسطه‌سیله دگل بلکه بیر آیری یول ایله تاثیر ایتمکده‌درلر، بو اظهاراتدان آیدینجا سیزا آنلاشیلیر که «مملکتین مصالح عالیه» سی سوزلرینه منحصر سایانلار، بئله خیال ایدیرلر که کاملا ملی و داخلی ایشلری حل ایتمکده مثلا وزیرلرین پستلارین پایلاشماقدا «بعضی مقتدر دولتلرین» ارکانحربلرینین عقیده‌سینده نظره آلماق لازمدر. اما اگر بئله بیر خطمشی استقلال نشانه‌سی اسه، خارجی قدرتلرین سیاستینه تسلیم اولماغی نه آدلاندیرماق اولار؟ گیچرکی‌ گونی‌دا دیمك که [بعضی مقتدر دولتلر] ین باره‌سینده [پاریس] طرفیندن گوستریلن حددن آرتیق ملاحظه فرانسه‌نین بین الملل وضعیتنده مثلا یاخین و اوزاق شرقده هیچ بیر یاخشیلیك وجوده گتیرمه‌میشدیر.

یاخیندان باخیلیرسا، حکومت بحرانی دوره‌سینده پاریسده صون مددا بیر کلمه اولاراق اورتایا آتیلان [موازنه] نظریه‌سی ثمه‌در. قطعی صورتده بو کلمه غرب مملکتلری اتحادیه‌سی باره‌سینده حکم سورن شدید تبلیغاتدان خلقین توجهین چویرمك ایچون اورتایا آتیلمیشدر.

بونئله برابر، جدی بیر بین‌المللی همکارلیق ایله مغایر اولان موازنه سیاستین، فرانسه‌لیلری خوشنود ایده جگین فرض ایتمك چوق چتین‌در. اونلار، گیچن محاربه‌دن صونرا انگلیسلر طرفیندن تعقیب اولونان موازنه سیاستینین نتیجه‌لرین اونوتمامیشلار. بو سیاست همیشه آلمانی فرانسه‌نین قونونده تقویت ایتمکه چالیشیردی، بو کیمی مدهش بیر موازنه سیاستینین ثمره‌سی دوغماقدا اولان آلمان امپریالیسمی طرفیندن ده‌ریلدی و فرانسه ایچون هابئله انگلیسلر و باشقا صلح ایستین دولتلر ایچون بیر خطر منبعی حالینا گلدی، باشقا طرفدن، بین‌الخلق همکارلیق اوزه‌رینده قورولمامیش و زور سیاستینه استناد ایدن (که موازنه سیاستی اونون نتیجه‌لریندن بیریدر) بیر دنیادا فرانسه قطعا ایکنجی درجه‌ده بیر معظم دولت حالینا گله‌جکدیر. آیا [مملکتین مصالح عالیه] سی بئله اقتضا ایتمکده‌دیر؟ بونی آسان گورمك اولار که [بو کیمی استقلال‌دان اوزاق بیر سیاست تعقیب ایتمك بین‌المللی امنیت منافعی ایله مغایر اولاجاقدر.

حکومت بحرانی دوره‌سینده هوالی زهرله‌ین مخصوص قورقو بعضی خاطره‌لر اویاندیریر.

«آلبر سارو» نون ۱۹۳۹ دا الجزیره‌ده سویلدیگی بیر نطقده اورتایا آتدیغی شعار خاطرلرده‌دی: «دشمنیمیز کمونیسمدیر.»

اما زمان دگیشیلمیشدیر. صونراکی ایللرده [سارو] نون سوزلری ارتجاعین شعاری اولدی. بوگون، سون بش ایلین آجی درسلریندن صونرا، فرانسه‌لی اوچوروما سوق ایدن سیاست آدملارینین ماهکلاری بیر تیلدیغی بیر میراثدا، بو کیمی شعارلارینی دن احیا ایدیب میدانا چیخارماق سیاستی قطعاً فنایه محکوم‌در. پاریسده حتی ضد کمونیست نمایشلر ترتیب ویرمگه اقدام ایدیلمیشدیر بو نمایشلری تهیه ایدنلر [شانزه لیزه] و [سن میشل] خیابانلدا نیچه یوز نفردن مرکب بناپارتیستلردن مرکب بیر ستون حرکت ویرمگه موفق اولموشلار، بو نمایشلر خلقده نفرتدن باشقا بیر روح اویاندیرماغا منجر اولمامیشدر.

فرانسه‌ده [مؤسسان مجلسی] سئچگیلریندن صونراکی وضعیت و کابینه بحرانینین مساعد بیر وجهیله حل اولونماسی نشان ویریر که: فرانسه‌نین دمکراسیسی اوز قوه‌لرین بیر بیره توپلارسا، باش قالدیرماقدا اولان ارتجاعی زنجیرله‌ییب فرانسه‌لی ملی بیر تجدده طرف آپارا بیلر.

ادبی و بدیعی

استفاده

جمعه گونی دی آیینین ۲۱ ده تبریزده‌کی سووت مدنیت ایوینده آذربایجان تاریخینین منبعلری موضوعنده آقای شرفلینین قیمتلی معروضه‌سی قولاق آسانلاردا بیوك بیر تاثیر اویاتدی ایندیه قدر آذربایجانلیلارا نه اینکه اوز تاریخلرینی اوگره‌دن وارایدی حتی اونی اوگرنمکه بیوك مانعلر وارایدی‌ اورتا مکتبی قورتاران جوانلاریمز ۱۲ ایل عرضینده اصلا آذربایجان تاریخی آدلی سوزی بئله ایشیتمه‌دیلر بونادا سبب وارایدی.

چونکه اوز تاریخینین شهامت و فتوحاتلارینی ایشیدن آذربایجانلیلار هیچ وقت آذربایجانلی رضا شاهین تریاك ازاری اولماسینا و اولورمدیلر بئری گلمیشکن دیمك لازمدر. رضا شاه آذربایجانین مالیه سینه بیر دستور گوندرمیشدیکه «هر او مامور که چوخ تریاك ساتسا اونا انعام ویریلسین» آقای شرفلینین معروضه‌سینده آشکار اولدی که‌وقتیله آذربایجانین شرقیله غرب آراسیندا بیوك بیر تجارت مرکزی اولماسینا حدسیز حسابسیز سندلر و ثبوتلار واردر عین زماندا هدینجه مین ایل بوندان اقاق آذربایجاندا بیوك شهرلر و آبادلیقلار واردر اوز تاریخینین عظمتلرینی ایشیدن آذربایجانلیلاردا بیوك روح یوکسك‌لیگی عمله گلیردی بودا آذربایجانلیلارین عظمتلی کیچمیشینین بیر داها تکرارینده سرعتلی بیر تکان اولدی معروضه‌دن صونرا آقای کمپوزتیور جهانگیروفین رهبرلیگی ایله طنطنه‌لی کنسرت ویریلدی کنسرتده اولدن ارکستر ونن‌ ... ایندیه قدر آذربایجاندا گورونمه‌میشدی ایندی‌یه قدر آذربایجاندا اولان موسیقی دسته‌سی تار و قاوالدان عبارت ایدی حال بو که آقای کمپوزیتور جهانگیروفین زحمتلری سایه‌سینده تشکیل اولونموش اورکسترده هر نوع موسیقی آلتی وارایدی ارکسترین آذربایجانلیلارین اوزلریندن تشکیل اولماسی و آز بیر مدت ایچریسینده بیوك قابلیته مالك اولماسی بیر داها آذربایجانلیلارین استعدادینی ثبوت ایتدی.

ح. ن

مملکت خبرلری

اول صفحه‌دن بقیه

خلق معارف وزیرینین نطقی

پنجشنبه گونی دی آیینین ۲۰ سنده ساعت اوچ‌ده بوتون اوغلان و قیز مکتبلرینین مدیر و معلمی (اوغلانلار دانشسرا) سنه چاغریلمیشدیلار او یغینجاقدا خلق معارف وزیریمیز آقای بی‌ریا حاضرلره ملی و اجتماعی وظیفه‌لرینه دائر یول گوستروب بالالارین تعلیم و تربیه‌سینه داها دا چوخ علاقه‌دار اولمالارینی و خلقمزین سعادتی اوغروندا بوندان صورا داها آرتیق جدیت ایلمه‌لرینی توصیه ایتمیشدیرلر.

درس ساعتلرینین آزالتماسی

دی آیی‌نین ۱۰ ندان اعتبارا مدرسه‌لرده ساعت لری یکسره اولوب و ۱ ساعت ۲۵ دقیقه گون اورتادان صونرا درس ساعتلری خاتمه تاپیر.

بو تدبیر کیچیك اوشاقلارین راحتلیقنی تأمین ایتمکه اوزره آلنمیشدیر.

انطباعات اداره‌سی

بتون نمایشنامه‌لر، اعلانلار، کتابلار و آیری مطبوعاتی ایشلر، روزنامه امتیازی ویرمك و آیری بو کیمی ایشلر بو اداره‌نین تحت نظرینده اولاجاقدر

لابراتوارین تکمیلی

فردوسی مدرسه‌سی‌نین لابراتوار نواقصی مرتفع اولاجاقدر. بتون مدرسه شاگردلری اونلاردان استفاده ایده بیلرلر.

آکتورال هیئت

آکتوراك (اوپرت ـ درام) هیئتی معارف وزارتنده آقای فریدون نظرلری نین آلتندا تیزلیکله ایشه باشلیاجاقدر.

یئنی اچیلمیش مدرسه‌لر

اطرافدا و تبریزده ۷ باب‌دان تازه آچیلمیش مدرسه‌لر آشاغیداکی آدلارینان آدلانیبلار:

تبریزده ـ قره‌آغاج مدرسه‌سی: ارانی
« امیرخیز « تربیت
مراغه‌ده رشدیه
« شکوهی
ارونقده (تیل) کندینده ۲۱ آذر
« بنیس « معجز
« چهره‌گان « کوزه‌کنانی

ملی دارالفنونون تاسیسی یولوندا

دولتین قرارینی نظره آلاراق معارف طرفیندن ملی دارالفنون‌نین مقدماتی کمسیونی تشکیل اولمیشدر یکشنبه گونی دی آیی‌نین ۲۳ نده بو کمسیونین اولنجی جلسه‌سی تشکیل تاپاجاقدر

کمسیونین عضویتینه آشاغیدا آدلاری قیدا اولنالار نامزد اولوبلار! آقایان دکتر مهتاش ـ دکتر هشترودیان ـ مقبول‌القول ـ صفری ـ دیبائیان ـ دکتر نجمی ـ روشن ضمیر خانم دکتر شرفیه مهندس امیرخسروی بونلار پروژه تقدیم ایتمك و دانشگاهین اساسینی قورماق ایچون لازم مطالعه‌لر ایده‌جکلر

بو هیئت آقای رسول ـ عطائی نین تحت نظرینده اولاجاقدر

علمی اصطلاحات کمسیونی

معارف وزارتینده علمی اصطلاحات کمسیونی تیز لیکله تشکیل اولاجاقدر

محاضره‌لر

آذربایجان تاریخ، جغرافیا و ادبیات هیئتی انکشافی ایچون ادبی محاضره‌لر تشکیل اولاجاقدر.

دنیا خبرلری

انگلیس بویوك ایلچیسی روما نیا حکومتیندن راضی در

لندن ـ (رویتر) مسکودا اولان انگلیس بویوك ایلچیسی بخارستده روزنامه مخبرلرینی قبول ایده‌رکن رومانیانین ایندیکی حکومتیندن اظهار رضایت ایتمیشدر.

ویشنسکی مسکویادا دونه‌جکدر

صوفیه ـ (رویتر) ویشنسکی لندنا گتمه‌دن اول صوفیه‌دان مسکو وایادوغرو حرکت ایده‌جکدر.

ایتالیا سربازلاری اعتصاب ایتمشدر

رم ـ نظامدان مرخص اولان ایتالیا سربازلاری ایشسیزلیك نتیجه‌سینده عمومیتله اعتصاب ایتمیشلر اعتصاب ایده‌نلر پولیس اداره‌لرینه حمله ایده‌رك پولیس آتشلری نتیجه سنده ۱۳ نفر اولی ویرمیشلر.

سوئد پادشاهی پارلمانی افتتاح ایتدی

استکهلم (فرانسه آژانسی) ـ سوئد پادشاهی سوئد پارلمانی افتتاح ایدرکن سویله مشدر که «من الله‌دان اوزوم برصلح تقاضا ایدیرم»

سوریه دولتینین اعلامیه‌سی

بیروت (پاریس رادیوسی) ـ سوریه دولتی فرانسه سربازلارینی انگلیس سربازلارینا تسلیم اولمالارینی قید ایتمشدر بو خبر آیری یرلردن تایید اولونماماقدادر.

انگلیس سفیر کبیری مسکوایا قایتدی

بخارست ـ (رویتر) انگلیس دولتینین مسکوادا اولان بویوك ایلچیسی دونن بخارستدان مسکووایا طرف حرکت ایتدی

آمریکا سربازلاری لندندا اعتصاب ایتمشلر

لندن ـ (رویتر) لندنده اقامت ایده‌ن آمریکا سربازلاریندان مین نفر اعتصاب ایده‌رك اوز وطنلرینه قایتمالارینی تقاضا ایتمیشلر. اعتصاب فوریتله خاموش ایدیلمشدره

متفق ملتلر مجلسینه داخل اولان شبهه‌لی آداملار توقیف ایدیلدیلر

لندن ـ (رویتر) متفق دولتلر کمسیونینا داخل اولان ۲۰ نفر شبهه‌لی آدام انگلیس پولیس قوه‌لری طرفندن توقیف ایدیلدیلر.

آذربایجان مطبعه‌سی